

NUM. 595

BARCELONA 7 DE JUNY DE 1890.

ANY 12

PERIÓDICH SATIRICH.

HUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

J. TAPIRÓ.

Un mestre de llarga història,
un temperament d' artista:
lo mòn enter lo coneix
com un gran acuarelista.

HISTORIA MUNICIPAL.

La escena entre pare y fill havia sigut violenta. Y tot ¿per qué? Perque 'l noy Sagó s' havia enamorat de la cambrera de casa sèva. Lo refrán diu que *una noya es per un rey; pero diga 'l refrán lo que vulga, l' heréu Sagó no será may per una cambrera.* ¡Vaya! ¿Qué s' diria per la ciutat?... Lo fill de un pare tan espavilat com lo Sr. Sagó, que ha alsat la sèva fortuna, com qui diu á pés de brassos, que ha creat dintre de la política un paper tan elastich, qu' empunya avuy la vara de tinent d' arcalde, y que segóns vajan las coses lo dia menos pensat la cambiará per la mangala de arcalde primer...:

—¿No compréns, insensat—li deya 'l Sr. Sagó—que això que fas es ridícul?

Y l' heréu Sagó li responia:

—Jo no comprehench sino que l' estimo... que cap més dona m' interessa... y que m' casaré ab ella ó ab ningú més, porque ella es un àngel.

—Véste'n de la meva presencia!—va dirli 'l pare Sagó indignat.

Y aquell dia mateix l' àngel va volar.

Es á dir, la cambrereta va ser despedida de la casa.

Pero l' amor del noy, més ferm quant més contrariat, anava creixent, per l' istil de la foguera de que parla la cobla andalusa:

«La ausencia es ayre
que apaga el fuego chico
y enciende el grande.»

•••

Un dia 'l Sr. Sagó va exposar punt per punt los disgustos que li donava 'l seu heréu, al comandant de municipals.

Y ara, perque no puga creure ningú que aquesta verídica historia haja ocorregut á Barcelona, tingen en compte que aquí no hi ha cap tinent d' arcalde que 's diga Sagó y á major abundantament lo comandant de municipals qu' ara entrará en escena 's diu Sr. Vilamolla, sent aixis que 'l de Barcelona, si no m' enganyo 's diu Sr. Vilaseca. Ja veuen que la diferencia es radicalíssima.

Fetas aquestas salvetats, reanudém lo fil de la narració.

Lo Sr. Sagó exposá ab eloquència sas amarguras de pare y sos compromisos de home públich.

—Francament, no veig la causa de tanta alarma—deya 'l comandant Vilamolla. Després de tot, si la cambrera es guapa, 's comprén que un jove de la primera volada li busqui 'l cos...

—Oh si 's tractés no més que de buscarli 'l cos no diria res... Es que 'l meu fill s' hi vol casar.

—Ah, vaja: es un jove que va ab bons fins... ¡Bé!...

Y després de reflexionar un curt moment, afegí:

—Déixaho á la mèva mà... (Advertencia: 'l tinent d' arcalde Sr. Sagó y 'l comandant de municipals Sr. Vilamolla 's tutejan).—Deixaho á la la mèva mà y ja veurás com jo ho arreglo tot.

—Sí, perque tú ets l' únic que pots ferho... Tú pots fer compareixer la cambrera á la comandancia... li pots donar una fregada d' orellas... pots ferli por...

—No... no... no: no es pas aquest lo camí. La pòr que jo li fes, lo tèu fill li traurà desseguida...

—¿Y donchs?

—Hombre, nada... Ja t' hi dit que ho deixesses per mi.

* * * Pochs días després de questa conjura, la cambrera patia molt d' esperit.

Continuava rebent com sempre las apassionadas declaracions del heréu Sagó, qui li feya las promeses més formals y més solemnes de que sempre l' estimaria, de que la portaria al altar, & despit del seu papá, si aquest al últim no 's doblegaba á las s' vas bonas rahons.

—Podrém tardar més ó menos—li deya; pero jo 't juro que un dia ó altre ns casaré.

Aquellas efusions juvenils que pochs días endarrera la omplian de ventura y d' esperansa, consumaven á ferli mal. Com més encapritxat veia al noy Sagó, més patia.

—Per quin motiu?

—Ah! L' *enamorat jovingel*, com diria qualsevol poeta flora esch, ignorava *jay las!* que s' anava operant una evolució radical en lo cor del seu adorat torment. Cezo d' amor no veia que l' àngel dels seus ensomnis se li esmunyia. Encare la cambrera guardava per ell una que altra rialleta; pero ja no eran las rialletas frances d' altres días; ara eran amargas, tristes, com volguent dir:—No, aquesta felicitat que somfas, no has de lograrla mai.

Y es qu' en realitat la cambrereta, interiorment, tocava retirada.

—Per quina rahó?

* * * L' únic que podria explicarho era en Jiménez, un municipal guapo, ben plantat, bon mosso, de conversa viva y agradable, sobre tot per las xicotitas.

Cada nit al retirarse se presentava al comandant Sr. Vilamolla, á donarli compte del encarréch que aquest li havia confiat.

Lo primer dia va dirli:—Ya la he visto.

Lo segon dia:—Ya la he hablado.

Lo tercer dia:—Ya tengo puesto el sitio en toda regla... y, señor comandante, V. lo sabe: plaza sitiada, plaza rendida.

Al cap de una setmana exclamá:—¡Ya es mia!

¿Cóm ab una setmana havia pogut cambiar de aquella manera 'l cor de la noya? ¡Ah! L' amor á ultims del sige xix es calculista. La cambrera, solicitada ab las més vivas instancies per aquell guardia municipal, havia tret los seus comp'es.

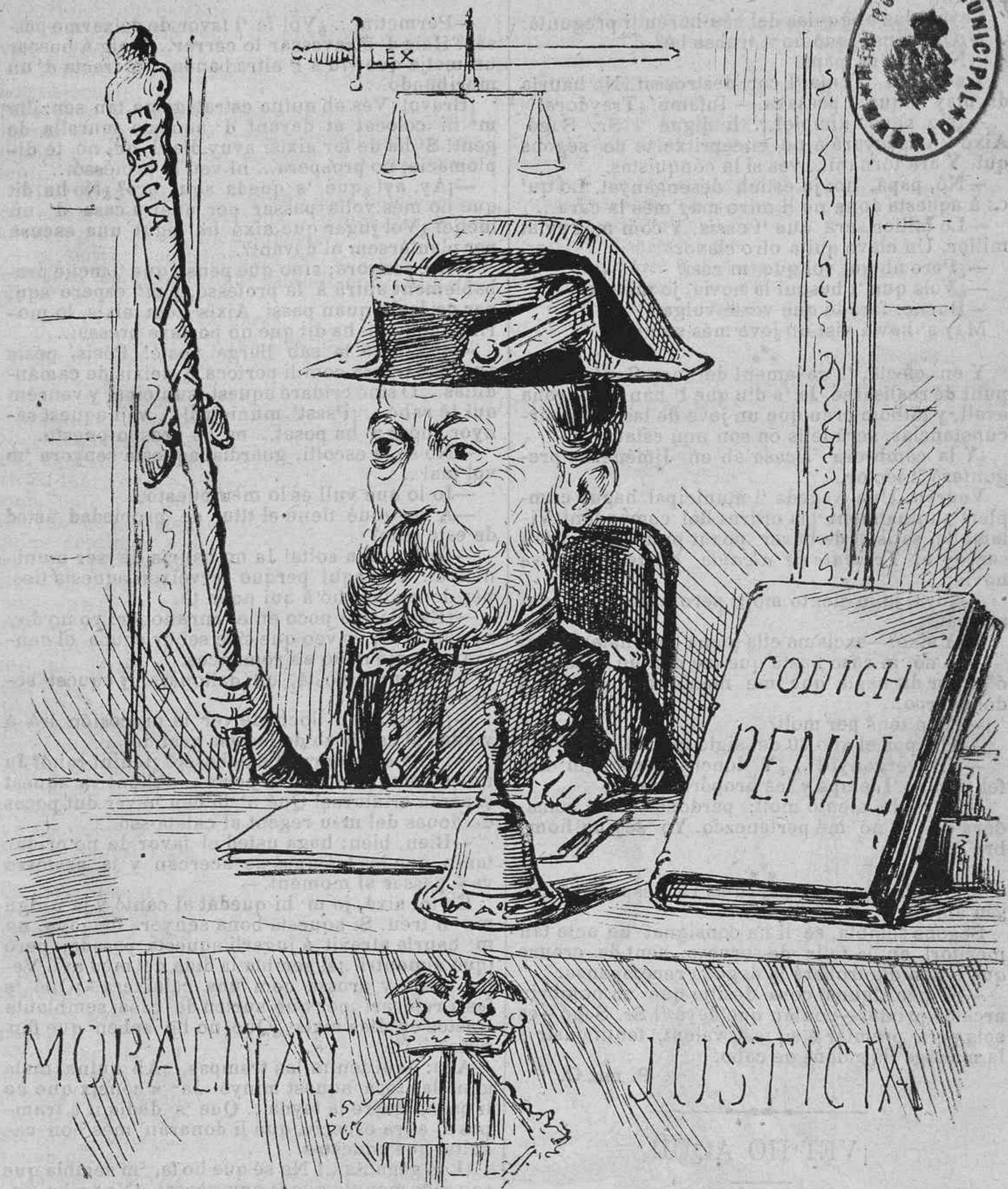
—Es veritat que 'l noy Sagó es mo't rich; pero es tant criatura... Mentre qu' en Quimenas... joh, en Quimenas es tot un home!... ¡Y aquells ulls que te... y aquell bigoti tan negre... y sobre tot, aquell parlar mitj català mitj castellà que li fa tanta gracia!... Y després, no sols s' ha de mirar la persona, sino 'l porvenir... Lo noy Sagó diu que 'ns casaré un dia ó altre; pero ¿quán? Un dia ó altre... De aquí deu anys, de aquí vint, de aquí trenta... quan ja no seré guapa, ni res... Perque si fa un cop de cap, y 's casa desseguida 'l s' u pare 'l deshereda y llavoras seré més pobre ab ell que ab en Quimenas, tot y sent aquejat un trist municipal.. Això de *trist* es un dir... ¡No hi coneugut may un home més alegre y més simpàtic!...

Totas aquestas ideas bullian dintre de la cambrera com las cols dintre de l' olla.

Per últim va decidir que las co's aquestas se las menjaría en Quimenas y ningú més.

* * * En aquest entre-mitj, un dia 'l comandant Vi-

AL ARCALDE: LA MILLOR CONDUCTA.

Energia, rectitud,
cara seria, cor viril...
y exercir sempre 'l seu càrrec
a tall de guardia civil.

lamol'a, allargant dos bitllets al tinent d' arcalde Sr. Sagó, li digué:

—Aquesta nit, tú y 'l noy al Circo de Caballs. No hi féu falta sobre tot: que aquesta nit se resoldrà aquella qüestió que tant t' amachina.

Figúrinse si 'l Sr. Sagó va anarhi, y 'l noy ab ell.

La funció estava comensada y á las cadiras del

costat hi seyan en Jiménez y la cambrera. Aquesta, al veure al noy Sagó 's torná tota roja; pero fou obra sols de un moment. Lo municipal garla que garla ab ella, camelantla ab tota l' efusió del home que coneix perfectament l' ofici; la cambrera escoltantlo y somrient; lo noy Sagó, sofocat, rabiós, donant mirades de regull... De lo que passava á la pista no veya res... Y 'l seu papá

aguantantse 'l riure.—¡Dimontri de Vilamolla! exclamava per sí mateix. Es un cop de mà mestra.

Veyent las angunias del seu heréu li preguntá:

—¿Qué tens? ¿qué no 't trobas bè?

—No: sortím, papá.

Y sortiren. Tenia 'l cor destrossat. No hauria dit mai lo que li passava.—Infame! ¡Traydora!

—¿No véus, ximple?... li digué 'l Sr. Sagó. Aixó t' ensenyará á no encapritxarte de segóns quí. Y ara tórnahi... vés si la conquistas.

—Nó, papá, nó: ja estich desenganyat. Lo qu' es á aquesta dona no li miro mai més la cara...

—Lo millor será que 't casis. Y com més aviat millor. Un clavo quita otro clavo.

—Pero ab qui vol que 'm casi?

—¿Vols que 't busqui la novia jo mateix?

—Bueno: faré lo que vosté vulga.

May s' havia vist un jove més sumís.

•••

Y en efecte, 'l casament del noy Sagó está á punt de realisar-se. Ja 's diu que l' han tirat trona avall, y tothom creu que un jove de las seves circumstancies, serà felís en son nou estat.

—Y la cambrera 's casa ab en Jiménez?—preguntarà 'l lector.

Veurán. Una vegada 'l municipal hagué cumplert puntualment las ordres del comandant Vilamolla, satisfet de haver pogut prestar tan gran servei al *Teniente de alcalde*, digué á la seva novia:

—Noya, jo lo siento molt; pero hasta aquí hem arribat.

—¿Y aixó?—exclamá ella plena de consternació.

—Jo no 'm caso hasta que me dén un ascens... ó millor dit hasta que me nombren comandant del cuerpo...

—¿Y 'n tens per molt?

—Allá por el año 30 del siglo que vè.

—Desvergonyit!... ¿Y donchs per qué m' has fet perdre 'l temps y las proporcions?...

—Noya, lo siento molt; perdona. Pero considera que yo no me pertenezco. Yo soy un hombre manat.

•••

Així ab aquestas paraulas va despedir-se del seu amor.

Segóns sembla, se li ha consignat un acte tan meritori en la fulla de serveys, sent de creure que algun dia trobará la deguda recompensa.

—Si per alguna cosa desitjo que 'm nombrin arcalde primer—contan que deya 'l Sr. Sagó—es sols pera premiar á aq iest valent, fentli cusir á la mánega 'ls galóns de cabo.

P. DEL O.

¡VET·HO AQUÍ!

—Me preguntas, nena hermosa,
perque estich de mal humor?
vaig á dirtho ab tot lo cor
puig que m' ho dius carinyosa.

Per més que 'l meu mal es cosa
que no pot portar renyinas,
t' hò diré ab paraulas finas
perque veig que molt recelas;
donchs... me faltan tretze pelas
per comprarme unas hotinas.

J. ALAMALIV.

LA PROFESSÓ.

—Permetim... ¿Vol fé 'l favor de deixarme passar? Haig d' atravesar lo carrer... vaig á buscar un metje que viu á l' altra banda... 's tracta d' un moribundo...

¡Bravo! ¡Vés ab quina estratagema tan senzilla m' hi colocat al davant d' aquesta muralla de gent! S' ha de fer aixís: avuy dia 'l qui no té diplomacia, no prospera... ni veu la professó...

—¡Ay, ay! ¿qué 's queda aquí ara? ¿No ha dit que no més volía passar per anar á casa d' un metje? ¿Vol jugar que aixó ha sigut una escusa per plantársem al davant?...

—No, senyora; sino que penso que 'l metje probablement anirà á la professó, y m' espero aquí per cridar-lo quan passi. Aixís com aixís, lo moribundo ja m' ha dit que no portava pressa...

—Sí... ¡qué la sab llarga vosté! Posis, posis aquí 'l darrera com li pertoca, y deixis de camandulas... O sinó cridaré aquest municipal y veurém qui té rahó... ¡Pssst! municipal... veji aquest senyor ahont s' ha posat... m' ha pres lo puesto.

—No se la escolti, guardia: aquesta senyora 'm vol mal...

—Jo lo que vull es lo meu puesto.

—A ver ¿qué tiene el título de propiedad usted de este sitio?

—¿Jo? ¡quina solta! Ja no hauria de ser municipal: vet' aquí perque serveixen aquests tíos: per donar la rahó á qui no la té.

—¡Ey! Poco á poco en el enrahonar: yo no doy ni quito res: yo veo que este señor ocupa el cantón y no me meto en romances.

—Lo qu' es vosté, un dallonsas: y aquest senyor un altre.

—A ver si en lloch de ver la procesión irá á visitar el calabozo de la casa grande...

—¿Una servidora al calabosso? ¡tenint rahó? Ja no es home si no m' hi porta... ¡Ahont va aquest espanta criaturas! Qué n' hi deu haver dut pocas de donas del meu regent al calabosso...

—Bien, bien; haga usted el favor de no cridar tanto, que las trampas se acercan y la professó va á passar al moment.

En tot aixó, jo m' hi quedat al cantó y ja ningú me 'n treu. Si aquesta bona senyora fos jova, no m' hauria atrevit á jugarli aquesta pasada; pero ¡qué dimontri! ¡si sembla la dida del meu avi! Vella, nana y grossa com una calaixera. ¡Qué 's fassi repicar! ¡per qué surten de casa semblants trastos en días aixís! ¡Que no ho saben que fan nosa?

Apa: aquí tenim las trampas. ¡Ab quina mala gana las toca aquest minyó! Ja 's coneix que no li pagan gayre la feyna... Que 's dediqui á trampas d' altra especie, que li donarán més bon resultat que aquestas.

—Los gegants...! No sé que ho fa, 'm sembla que son més menuts que l' any passat. ¡No troba, senyora, que aquests gegants son nanos?

—Lo que trobo es que vosté se 'm ha apropiat lo puesto.

—Encare pensa ab aixó? No sigui tan venjativa...

—'M fa riure vosté. ¡Si desde aquí no veig res! ¿encare vol que estiga con'enta?

—Vaja, ja li explicaré tot jo. Miri, era passan los ganfaróns y las creus de las parroquias... Repari aquell pobla sagristá; casi ni la pot dur: sembla un casat, carregat ab la creu del matrimoni.

—¡Hola! ¿qu' es solter vosté?

—¡Uy! ¡No 'n fa pochs d' anys! De desde que vaig neixe, veji.

—Encare 'm fará gracia... ja 's veu qu' es un bon estornell.. —

Tè, ja la tenim més humanisada. Las donas totes son lo mateix. Per vellas y enmatxucadas que siguin, en topant ab un solteret ja s' enterneixen...

¡Tira! Aixó deu ser lo gremi dels capitalistas: tots están grassos y vermells... ¿Qué? ¿No 'ls ha saludat? ¿que 'ls coneix á aquests?

—Sí, senyor: son taberners casi tots, y com una servidora també ha tingut establiment... vull dir que 'n coneix bastants ..

—¡Ah! ¿ha sigut tabernera?

—En vida del difunt, que Dèu lo tinga al cel...

—¡Es dir que vosté

es viuda!... —

Vei 's qui perqué m' ha pregun'at si jo era solter! No estaría mal que aquesta b' llenya vinguésá ferme l'amor, entre 'ls perfums de la ginesta... ¡Quina cosa més pastoril! ¡Oh! ¡Y 'm mira ab una ternura sumament significativa! Nada, será precis clavar a algun rebufo, per que 'm deixi estar tranquil.

¡Anda! Ara passan capelláns de totes mides y colors Ab'a cara ja pagan De segur que hi venen per forsa.

¿Qué diu, senyora? ¿Que de quina parroquia son aquests? De la Font del gat.

Tè, encara se'n riu: está vist, li he caygut en gracia... ¡La cara de rap en such!

—Escolti: ¿qu' es veritat que 'ls concejals no hi van avuy á la professió?

—No li sabría dir: no més sè que 'l bisbe ha prohibit la assistència de las criaturas. Potser los concejals no venen per xó.

—¿Qu' es l' arcalde aquell que ara passa?

—No 'l coneix; pero m' sembla molt que no es ell.

—Per qué li sembla?

—Perque aquest senyor se mou ab molt desembrás, y l' arcalde m' han dit que camina rodejat d' obstacles...

Vaja... ja 's coneix que s' acosta la custòdia: ara serà qüestió

d' ajonollarse y fugir desseguida, avants de que aquesta vella se 'n adoni, ó sino es capás de no deixarme marxar tranquil.

¡Quín espetech de música! ¡quín núvol d' incens!

¡Y ara! ¿qu' es aquest cotxe que va al darrera de tot? ¡Ah! Ja sé: es la carrossa. ¿Qué diu, senyora?

—Que de bona gana ara pendria que ab aquesta carrossa 'm duguessin a casa.

—Jo també ho pendria.

—¿Que li portessin?

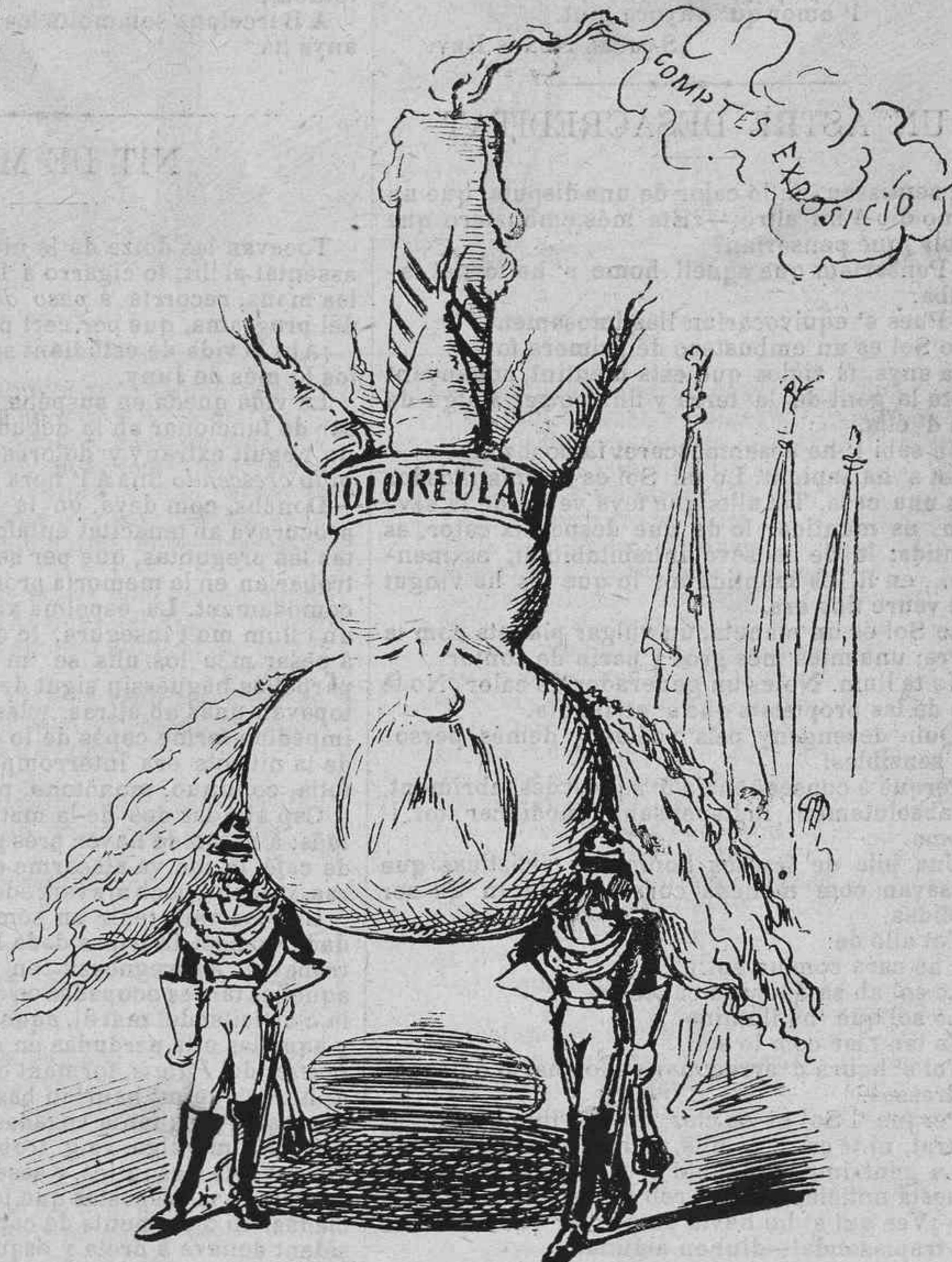
—No senyora: que li portessin á vosté.

—¿Per quin motiu?

—Perque llavors veuria una cosa que encare no hi vist mai: una carrossa dintre d' un' altra,

A. MARCH.

CORPUS BARCELONÍ.

Entre dos del esquadri
del cuerpo municipal,
vels'hi aquí 'l Ciri pasquel
que ha anat á la professió.

SILUETA.

Dintre sa cambra p'ora inconsolable
la muller infelís,
perque comprén, jay trista! que la olvida
ingrat lo seu marít.
A una amiga á qui estima com germana
li esplica son dolor,
preguntantli qui d' entre sas amigas
la sua rival ser pot.
Y las hi nombra totas d' una á una
y olvida á n' ella que,
carinyosa, procura consolarla
tots sos duptes de fent.
Mes no 's convens la esposa que, ec'ipsada
mira sa ditxa al lluny,
desitjant sols saber la que li roba,
mes no li diu ningú.
Ella dupta de totas y, joh ceguera!
may arriba á pensar
qu' es l' amiga á qui ho conta qui li roba
l' amor qu' anyora tant.

SAMUEL NUÑES BEY.

UN ASTRE DESACREDITAT

Si sentissen, en lo calor de una disputa, que un fulano diu á un altre:—«Ets més embusteró que 'l Sol» ¿qué pensarian?

—Pensariam que aquell home s' ha tornat tarumba.

—Pues s' equivocarían llastimosament.

Lo Sol es un embusteró de primera forsa.

Fa anys, fa sigles que está mentint, enganyant á tota la gent de la terra y fins potser á algú de fora d' ella.

Un sabi l' ha desenmascarat fa pochs días.

Tot s' ha sapigut. Lo tal Sol es un mistificador com una casa. Tot alló que feya veure de la sèva llum, es mentida; lo de que despedeix calor, es mentida; lo de la sèva inhabitabilitat, es mentida... en fi, es mentida tot lo que 'ns ha vingut fent veure fins ara.

Lo Sol es un planeta, un vulgar planeta com la Terra; una mica més gros y parin de contar.

No té llum. No es un generador de calor. No té cap de las propietats que s' atribuhí.

¡Quin desengany pels poetas y demés persones sensibles!

Perque á conseqüencia d' aquest descubriment, es absolutament indispensable modificar tot l' idioma.

Una pila de frasses bonicas y artísticas que passavan com moneda corrent, hauran de ser abolidas.

Tot alló de:

Una cara com un sol.

Lo sol ab sa daurada cabellera.

Lo sol que 'ns ilumina.

Es tan clar com lo sol..

Tot s' haurá d' arreconar en lo quarto dels malendressos.

Perque 'l Sol ni es clar, ni 'ns ilumina, ni es daurat, ni té cara, ni ulls, ni res que s' ho sembli.

La gent impresionable y candorosa ha rebut aquesta noticia com qui reb un raig de bofetadas.

—¡Ves qui s' ho havia de pensar que 'l Sol fos tan trepissonda!—diuhen alguns.

—Ara mateix un no 's podrá fier ni de las estrelles—contestan los altres.

—¿Es dir que 'l Sol no es més que una bola grossa, plena de personas, capellans y animals, lo mateix que la Terra?

—Sí, senyor: y en quant á animals, diu qu' encare n' hi ha més que aquí.

—¿Pero no despedeix gens, gens de llum? ¿es possible que durant tant temps haja sapigut enganyarnos?

—Miri; més claror fá un misto de cerilla d' aquests baratos, que 'l famós Sol.—

Algúns cavilosos se posan á fer càculs y acaban per anunciar la disolució del mon y de la atmosfera, perque desde aquest moment no pot haverhi res segur ni que inspiri confiansa.

¡Resultar que 'l Sol es un taruguista de alto vuelo!

¡Després de tanta importància y prossopopeya, venir ara á declarar que la seva reputació era ussurpada...!

De totes maneras, la noticia de que 'l Sol es aixó y alló y lo de més enllá, no ha sorprès á tothom.

A Barcelona son molts los que ja ho maliciavan anys há.

MATÍAS BONAFÉ.

NIT DE MAIG.

Tocaven las dotze de la nit del 31 de Maig, y assentat al llit, lo cigarro á la boca, y 'l llibre á las mans, recorría á *paso de carga* las llissóns del programa, que per cert passavan de cent.

¡Ah! la vida de estudiant seria magnífica, si no fos lo més de Juny.

La vida queda en suspéns, y l' organisme, á pesar de funcionar ab la deguda regularitat, agafa un neguit extrany y dolorós que segueix en *ràpido crescendo* fins á l' hora del exàmen.

Donchs, com deya, en la última nit del curs, procurava ab tenacitat entaforar en lo cervell totes las preguntes, que per ser tantas, duptava si trobarian en la memoria prou *localitats* per seure comodament. La espelma xisporretejava donant un i llum mo't insegura, lo cigarro mitj apagat, y á pesar m'eu los ulls se 'm tancavan com si las parpelles haguessin sigut de plom. Las ratllas se topaven unes ab altres, y las lletras borrosas, m' impedían ferme capás de lo que llegia. 'L silenci de la nit sols era interromput per lo girar dels fulls, continuo, monòtono, pesat.

Cap allá las dos de la matinada no vaig poder més; á pesar de haver pres previament una tassa de café, la son va atacarme en las ú'timas trinxeras, y poch á poch me vaig adormir com un tronch.

Llavors vaig tenir un somni escabros, un verdader còsol de tripas dada la situació en que 'm trobava. Aparegueren en ma memoria totes aquelles tardes ocupadas en estudiar prácticament la elasticitat del marfil, aquelles sesions de *burro*, y aquelles nits perdudas en contemplar las *chanteresses* del *Palais*, formant en conjunt un número d' horas que m' haurian bastat pera estudiar un programa cin quanta vegadas més voluminos.

Siga com vulga, vaig trobarme repentinament devant dels tres jutjes, y assentat en la cadira dels acusats. Las respuestas que jo dava anavan mesclades, ab moviments de cap negatius, que 'l president donava á dreta y esquerra, com lo pèndol d' un rellotje. Cada vegada que deya *pase V. á la otra*, semblava que 'm clavessin un cop de mar-

AHIR Y AVUY.

Com los tractavan avants.

FALSIFICACIÓ DE
COMESTIBLES, BEBIBLES
Y ALTRES MANJIBLES

Com se tractan ara.

tell al cap. Per fi acabo, m' aixeco tambalejant, y destilant aygua per tots los poros de la pell.

Al poch rato sona un timbre, surt lo *bedel* ab un p'ech á la mà, y comensa á llegir una llarga récua de noms; per fi nombra 'l meu, agafó la papeleta, la miro, veig una S, y caych d' esquena clavant un tanto á un banch que 'm va despertar súbitament.

Encare me 'n recordo; suava com un camàlich, lo tabaco escampat per damunt del llit, lo llibre á terra, y 'l flam de la espelma fumant lo broch de la palmatoria.

Al trobarme dintre 'l llit vaig reanimarme completament com si hagués respirat amoniach. Afortunadament havia sigut un somni.

L' endemà, sense agafar lo taco, vaig fer una carambola solemne, que 'm va fer guanyar la partida.

Vaig aprobar totes las asignaturas.

CÀSPITA.

R. I. P.

Ab las mans á la butxaca
y en busca de consonants
per l' Ensanxe 'm passejava
un cert diumenje de maig.
Quan ja anava cap á casa
trobo á un meu antich company,
y —*Cap ahont vas?* me pregunta.
—*Y tú, que vols dirmo ahont vas?*
—*Ah! jo me 'n vaig cap á casa.*

—Donchs jo també á casa vaig;
y tot fent brasset, semblavam
talment dos enamorats.

Sobre cosas molt antigas
la conversa vá versar,
venint á recaure al últim
en la sort nostra.— Veyam,
¿qué 't sembla del meu negoci?
va preguntarme; ara faig
de drapaire, tinc botiga
y á més magatzéms molt grans,
molta gent tinc á fer feyna
que 'm guayan graps de rals,
¿y tú? per últim va dirme
¿á qué 't dedicas? ¿qué fas?
veig que no lluixes gayre;
ton melancòlic posat
ben clarament me demostra
que prima la deus ballar.
—*Que t' has quedat sense feyna?*
—*Que no dóna lo teu ram?*
—*No dóna ni gens ni mica,*
al últim vaig contestar.
—*De qué fas?*

—*Faig de poeta.*
La estupefacció fou gran,
tant, que desfentse depressa
del bras que 'ns duya lligats,
va dirme apretant á corre:
—*Que Déu t' hagi perdonat!*

J. ABRIL VIRGILI.

LA BIGASSA.

Sempre ho gasta qui no ho guanya.

I.

Es un recort de noy que may he olvidat; cada cop que veig un pobre venent romansos se 'm acut á la memoria; vaig á contarlo.

A dotzenas de vegadas, sortint d' estudi, al anar á comprar ó á esplayarme corrent y jugant, m' havia aturat al Mercadal pera escoltarlos. Ell era vell, alt, flach, los ulls molls, llusco y ranquejant d' una cama; ella era tot lo contrari: jova, petiteta y rodanxona, cara plena y galtas vermelles moradencas com la pell de las pomas agras, efecte del alcohol que tragava á vasos, com l' aygua. ¡Quantas voltas, repeiteixo, m' havia encantat á mirar lo pendó que portavan! Era una tela ab dos llistóns penjant d' una canya, plena de ninots fets ab colors llampants y barrejats, sens ordre ni concert com un plat de xanfanya, mal fets, repugnants; més que per obra d' art se l' hauria pres per un espanta-pardals dels que 'ls pagesos colocan entre las garbas y pels voltants de las eras.

Ab veu gangosa, veu que predisposava á plorar, ell explicava, fent una insípida cantarella, lo significat de la lámmina, mentres que la canalla y algunas donas, l' enrotllavan, mirant més á la sèva cara que al pendó, mamarratxo encare més notable.

Ella, entretant, passava de botiga en botiga ab un plech de romansos á la una má y un platet de llauna á l' altra, hont poguessen depositar l' almoyna los que no estavan per romansos.

Aquell era 'l paper hont se relatava 'l fet que 'ls mamarratxos del pendó indicavan: ara eran tres tocinos que s' havian menjat á quatre criaturas; després una senyora que enganyava als homes fentlos compareixer á sa casa hont los matava pera vendre després sas carns fetas llanguinissas; un altre dia un mal fill que havia donat mort á sos pares y no sé á quants individuos més de la familia pera menjarse 'ls fetjes... en fi, desgracias.

La gent de cor senzill, en particular las donas, s' horroritzavan y no 'ls do'fan dos quartos per adquirir un paper d' aquells y ferlo llegir á sos fills á fi de que prenguessen exemple y fossen bons minyóns.

II.

Un dia vaig veure 'l que anava totsol; de cop posí en dupte si seria ell, pero observant mellor sa cara que tenia ben grabada en la memoria, prompte me 'n vaig convéncer. No portava 'l pendó ni venia romansos, ben al contrari, en un any havia enveilit per deu; ja casi no hi veia, caminava apoyantse en una crossa, y ab un cíader penjat á l' espatlla, trucava de porta en porta demandant un xavet ó un rossegó de pá per l' amor de Déu.

¿Qué havia passat? Prou bè ho explicava ell á tothom qui extranyat li preguntava; l' historia es la següent:

Mentre ell vá tindre alé per aguantar lo pendó y cantar lo romanso, ella vá serli fidel, no l' abandoná ni un sol dia. Feya ja molts anys que s' havian aparellat, y ni 'l rector ni 'l jutje tenian res que veure en son matrimoni; havian tirat un plat en l' ayre, sobre la sorra, y al caure no s' havia trencat ni sisquiera badat en lo més mínim; lo casament, donchs, estava fet.

Ab los molts anys d' anar pel mon, menjant pá y céva y bebent ayguardent, tenian arreplegat un regular capita et, pero com que á ell ja 'ls anys l' estiravan cap á terra y ella encare 's mantenía jova y fresca com una pruna. un dia determiná desferse de aquell mort abandonantlo.

Com de fet; una nit qu' ell estava borratxo, mentres dormia com un soch, vá tocarli 'l dós enduhéntseli 'l paquet de la roba hont tenia sos estalvis... prop de doscents duros que guardava per la vellesa.

— Desde llavoras—afegia—no he pogut véurela més, ni la veuré, perque com jo no coneix á cap persona sino miràntmela fixament, ella, com té bona vista, m' ovira de lluny y s' escapa, ¡la ba-gassa! ¡la gran bagassa!

III

Lo pobre llátzer no vá poder véurela mai més, pero jo sí, moltas vegadas. Tot sovint la veia passar en companyia de un xicot aragonés, jove, guapo y roig com un perdigot, que tocava la guitarra divinament. Ja no venian romansos terrorífichs, no estavan per desgracias; cantavan lo tango ó la americana més retretxera de la sar-suela més en moda.

JOSEPH ALADERN.

LA EXISTENCIA.

SONET.

Pau:—Es per mí la existencia un gran pesar,
un martiri, un continuo sufriment.

Pere:—Donchs jo crech qu' es un gran diver-timent
y que 'l viure es sinónim de gosar.

Berenguera:—Jo opino qu' es sufrir y disfrutar,
puig de tot hi ha algún rato bò y dolent.

L' Autor:—Que volen que 'ls hi digui, aixó depén
del modo que sab un filosofar.

Pau:—Es la vida cadena de afliccions.
que lligada vá al home ab un nús fort.

Pere:—Es guirnalda teixida per la sort,
amor, venturas, glorias é ilusions

Berenguera:—Es cadena ó guirnalda, aixó segóns.

L' Autor:—Donchs, bah, jo dich que 'l viure es
[no ser mort

P. TALLADAS.

LLIBRES.

Hem rebut un exemplar dels traballs literaris que foren llegits en la Sessió necrològica-conmemorativa del XXI aniversari de la proclamació del mestre en gay saber de 'n FRANCESCH PELAY BRIZ, celebrada per lo Centre Català lo dia 10 de maig de 1890.

Lo folletó, precedit de un retrato litogràfic del malaguanyat poeta català, conté discursos dels Srs. Soler y Hubert, Careta y Vidal, J. Lafont y F. Maspons y Labrós; tres poesías inéditas del poeta á qui la sessió fou dedicada y composicions de F. Bartrina, Bori y Fontestá, E. Guayabens, J. Martí y Folguera, Apeles Mestres, F. Olivé, Conrat Roure y E. Soler de las Casas.

Es de aplaudir lo pensament del Centre Català honrant la memoria dels qui, com en Francesch Pelay Briz, son verdaderas glorias de la terra catalana.

CANTANT Y CUSINT.

Si 'l russinyol canta alegre
dins la gabia de metall,

més alegres cantan elles
dins la gabia del treball.

F. MEMORIA acerca la necesidad y conveniencia de un puente sobre el Ebro, en la carretera de Alcolea del Pinar á Tarragona, entre Mora de Ebro y Mora la Nueva.—Conté aquest folleto la exposició dirigida al S^r. Ministro de Foment en sollicitud del indicat pont, precedida de un prólech demostrant la imperiosa necesitat de sa construcció. Las rahons que alegan los recurrents no poden ser més poderosas; pero no es de creure que cridin l' atenció del govern, perque á aquest, ab tal de que 'ls recaudadors de contribucions pugan passar l' Ebro, mal siga en una mala barcota, lo pont l' hi importa tres pitos. De totas maneras, voldríam equivocarnos, desitjant que 's vejessen satisfetas las reclamacions dels vehíns de aquella comarca tant rica com abandonada.

RATA SABIA.

Continuém vivint en una estació intermitja. Pocas novedats y un que altre naufragi. «Pèl juny la fals al puny» diu lo refrán. Cumplim ab ell: seguém.

PRINCIPAL.

Las representacions del espectacle *España* han tingut fi, á lo menos per ara.

Segóns diuhens, *España* traspassará prompte 'ls Pirineus, y sense traduirse ni molt menos, anirà á probar fortuna á la terra de Fransè, ahont dura encare, segóns diuhens, lo gust per tot lo espanyol, y principalment per lo qu' es espanyol y flamenqueja.

En lo vell teatro s' está disposant una funció especial á benefici del vell Valero

Son molts los artistas que han pres la iniciativa de aquest acte, y dadas las atencions que 's mereix lo Matussalém dels nostres actors, es de creure que la funció donarà tots los resultats que son de desitjar.

LÍRICH.

¡Pobre Alceste! ¡Pobre Glüch! ¡Pobres de nos altres!

L' ópera es admirable, superior al *Orfeo* en concepte dels intel·ligents; pero aquesta vegada, al *Lírich* «les ha salido un poquito desigual». Apenas si varem poder pescar una que altra bellesa entre-mitj de aquell *maremagnum*.

Per lo tant, absténimnos de descriure una desgracia que té tot l' aspecte de profanació, mentres esperém que alguns elements de la companyia, no molt dignes de tractarse ab lo gran reformador del sige passat, sigan sustituïts per altres capassos de feros saborejar las infinitas bellesas de la espléndida partitura.

Y es llàstima que haja ocorregut semblant fracàs, per quant dissapte 'l teatro estava plé, haventhi entre 'l públich verdaders desitjos de disfrutar los goigs artístichs que se li prometian.

Creyém que l' empresa del *Lírich* s' apressuarà á fer á favor del insigne mestre, la deguda funció de desagravis.

TÍVOLI.

Dilluns va estrenar-se la sarsuela bufa caballe-resca *El voto del caballero*. Es una producció, que al igual que *Lo Cantadó* y 'L castell dels tres

dragóns, està basada en ridiculizar les costums de la noblesa feudal, presentant algúns tocs veraderament cómichs.

Entre mitj de la invasió flamenca, *El voto del caballero* sembla una coloma blanca. Lo públich hi riu y celebra la bona interpretació dels senyors Pinedo é Hidalgo. Lo primer, principalment, té rasgos de molt bona sombra.

La música ja es coneguda antigua del públich del Tívoli. Desde 'ls primers compassos varem descobrir la procedència, no sent altre que la que acompanya á *Le droit du Seigneur* ó b è *El Señor Feudal*, que ab aquest títul va posar-se l' obra á Barcelona.

A pesar de tot, en lo cartell apareix com autor de la música el maestro Arnedo.

Per fortuna al teatro no hi havia cap guardia-civil.

NOVEDATS.

Dissapte inaugurarà sas funcions la companyia Mario.

Veus' aquí una llista de las obras novas que 'ns ofereix: *Las personas decentes*, *La bofetada*, *El primer choque*, *Creced y multiplicaos*, *Los burgueses de Pontarcay*, *Las tres cruces*, y *El buen collar*.

Totas han sigut estrenadas á Madrid y algunas ab èxit.

Ara sols falta que 'l públich de Barcelona siga de la mateixa opinió.

CATALUNYA.

La cáscura amarga no té cap mal gust; al contrari, es una joguina molt sabrosa, deguda á la ploma xispejant del Sr. Estremera.

Lo públich va mostrarse molt satisfet, cridan al autor, que, com es natural, no pogué presentar-se per no residir á Barcelona, y aplaudint als intérpretes, entre 'ls quals se distingiren la Sra. Pino y 'l Sr. Palmada.

Produccions en porta: *Los triunviros*, *A men ó el ilustre enfermo*, y *Las doce y media*, sereno.

CALVO Y VICO.

S' ha inaugurat la temporada ab una numerosa companyia de sarsuela, de la qual forman part las coneugudas tiples Sras. Delgado y Ferrer, lo tenor Sr. Riuhet, lo barítono Sr. Cidrón, lo baix Sr. Ricós y altres apreciables artistas.

Inaugurà sas funcions dissapte ab l' ópera espanyola *Marina*, sent aplaudits tots los artistas que hi prengueren part.

Dilluns sigué molt festejada la notable tiple Sra. Ferrer, que cantá *Campanone* ab tot lo garbo y riquesa de *fioriture* ab que ella sols sab ferho.

Es d' esperar que 'l teatro de la Gran-via, ab aquests elements y ab algunes novas produccions de que disposa l' empresa, cobrarà nova vida.

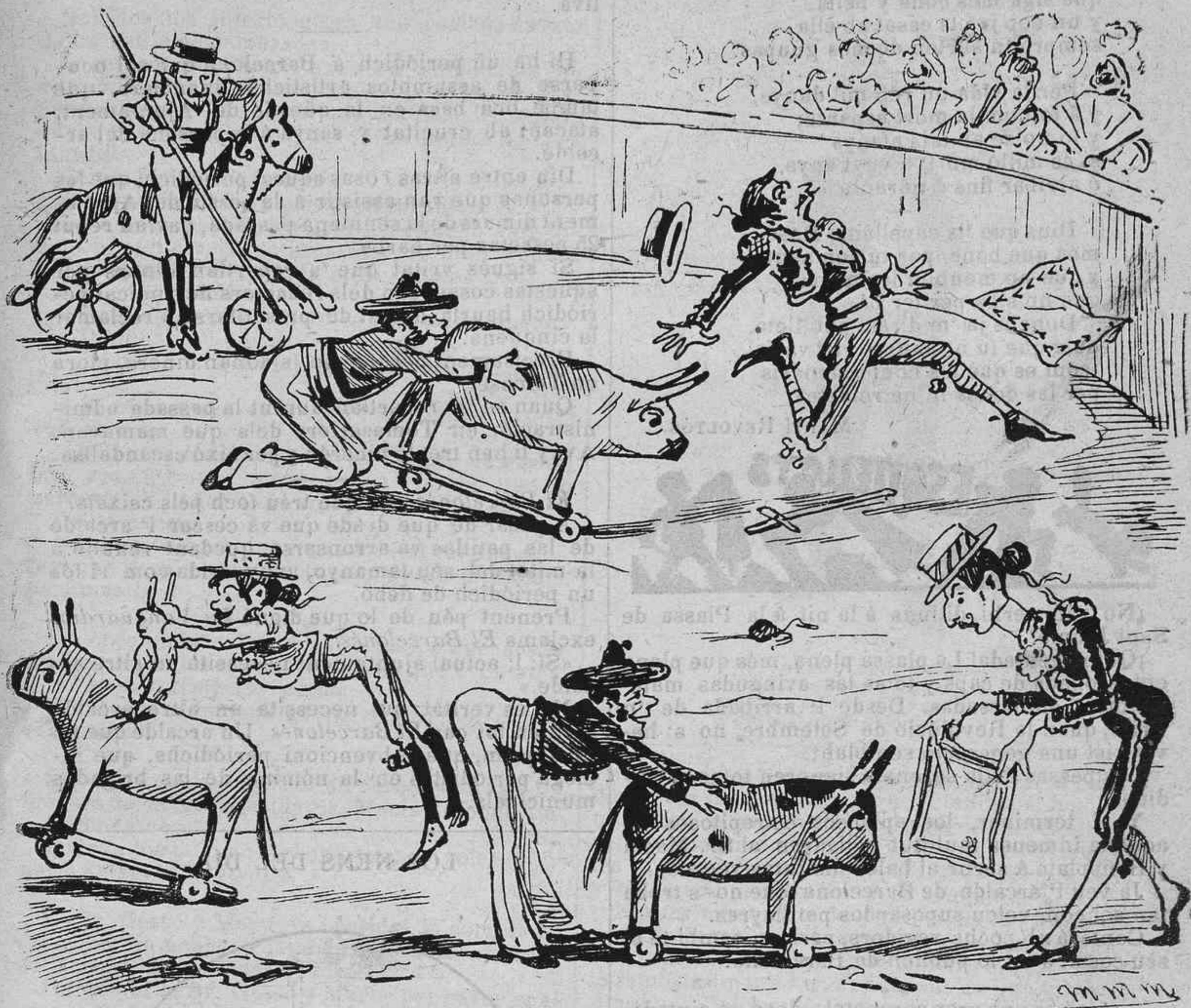
NOU RETIRO.—TEATRO GAYARRE.

Ab l' ópera *Faust* debutà 'l tenor Volebele, que no careix de facultats, si b è emiteix la veu ab certa dificultat. La Sra. Ferretti 's féu applaudir ab molta justicia en lo paper de Margarita, principalment en l' aria de las joyas, que es una de las pessas que millor se presta á sas qualitats de tiple lleugera.

Ab l' ópera *Norma* debutà 'l tenor Gasparini, un cantant incansable que tant s' havia fet aplaudir en lo Teatro del Tívoli.

La Sra. Muñoz demostrá novament que posseix una veu excepcionalment hermosa.

NOVILLADA D' AFICIONATS.

D' això se'n diu posá 'l cor
á las potas d' una fiera!
¡Olé yá, la juventut
que tiene sangre torera!

Lo dia que sápiga treure d'ella tots los recursos
á que 's presta, podrá brillar en teatros de major
categoria.

La Norma alcansá un conjunt molt satisfactori,
participant dels generals aplausos l' orquesta, há-
bilment dirigida pèl mestre Pérez Cabrero.

CIRCO EQUESTRE.

La tanda de artistas que tant entretenen al pú-
blic del Circo, s' ha augmentat ab un parell de
clowns peguissers que fan esqueixar de riure.

¡Y quina má més trencada y quina pell més
groixuda que tenen aquests fulanos!

—¡Sembla mentida que no 's fassan mal!—deya
un del públic.

—No es gens estrany—responía un altre—¿no
veus que 'l públic á cada bofetada hi posa 'l re-
mey ab las sèvas riallas?

M. Caro continúa admirant cada nit més ab sas
cotorras ensinestradas.

Un intelligent deya:

—¡Vaya una gracia! A las cotorras se 'ls ense-

nya tot lo que 's vol... Com que son unas bestias
tant enrahonadas.

N. N. N.

HUMORADAS.

Quan un vol saber d' un altre
qu' es, qué fa, y d' ahont es fill,
no es pas precis preguntarli;
basta que tinga vehíns.

Quan un solté' ab una viuda
fa del matrimoni 'l nús,
penso qu' es un que sens culpa
tè de pagá 'ls plats romputs.

Si bè es vritat que al safreig
roba bruta s' hi neteja,
també ab la llengua molts cops
s' hi embruta roba molt neta.

Quan ets solter cap n' atrapas
que siga mes bona y bella,
y un cop ja ets casat ab ella
sempre 'n surten de més guapas.

Per la vida un reb mil danys,
y á tothom la mort espanta;
y jo no sé ab tals afanys
si es milló mo: i' á vuyt anys
ó arribar fins á noranta

Dius que 'ls capelláns, Rosé,
més que bons, per tú son sants,
y que no mouhen las mans
que no siga per fer bé

Donchs ja 'm dirás, pubilleta,
puig que tú n' haurás vist varis:
¿cómo es que als confessionaris
per las donas hi ha reixeta?

MARTÍ REVOLTÓS.

«No ván serhi dillúns á la nit á la Plassa de Sant Jaume?

¡Quina gentada! La plassa plena, més que plena entasconada de caps y totas las avingudas materialment embussadas. Desde l' arribada de 'n Prim, quan la Revolució de Setembre, no s' havia vist una generació semblant.

Las pessas de la serenata siguieren totas aplaudidas.

Y al terminar, los aplausos estrepitosos de aquella inmensa multitud obligaren al Sr. Maciá y Bonaplata á sortir al balcó distintas vegadas.

Ja veu l' arcalde de Barcelona que no s' troba tan sol com volen suposar los patillaryes.

Contará ab pochs regidors, pero en cambi té al seu costat á tot lo públich de Barcelona.

**

— ¡Aixó es una gran serenata! —deya un ciutadá.

— Sí, li responía un seu company: per l' arcalde es una gran serenata; pero pels regidors d' ofici, una gran nata.

Adverteixo á tots los lectors de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA, qu' en la llibrería de López se recullen firmas al àlbum destinat al Sr. Maciá y Bonaplata.

En la mateixa llibrería s' admèten suscripcions pera costear los gastos dels obsequis que se li tributan.

Si poguéssem ficarnos dintre de la pell del senyor Maciá, li diríam:

— ¡Energia, D. Félix, energia! Barcelona l' apoyará en tant se demostrí resolt y decidit á fer una gran neteja en la casa de la Pubilla.

Vosté qu' está acostumat á fer carrils, sab molt bè cóm s' arreglan aquestas coses. Quan se troba una montanya ¿qué 's fá? Se fá un túnel.

Barrini, D. Félix: barrini y foradi la montanya de l' administració franciscana.

Sapiguém qui son los que l' atacan, qué volen, qué desitjan, quins propòsits abrigan, qui 'ls mou, qui 'ls impulsa, qui 'ls dirigeix.

Tot lo que contribueixi á desembarassar lo camí d' escorias y desetxos, facilitará 'l que

puga sentarse la vía de la moralitat administrativa.

Hi ha un periódich á Barcelona que sol ocupar-se de assumptos artístichs-financiers, que també fica basa en la qüestió del Ajuntament, atacant ab cruetat y sanya á la persona del arcalde.

Diu entre otras cosas aquest periódich, que las persones que van assistir á la sessió del Ajuntament dimars de la setmana passada, havian rebut 25 pessetas per barba.

Si sigués vritat que 's repartien diners per aquestas coses, cap dels redactors del indicat periódich hauria deixat de presentarse á reclamar la cinquena.

Precisament perque no 's donan diners, plora en Tomaset.

Quan se 'n repartien durant la passada administració, en Tomaset era dels que mamaven. Avuy li han tret lo biberón y per aixó escandalisa.

El Barcelonés està que tréu foch pels caixals.

A pesar de que des de que va cessar l' arcalde de las patillas va arronsarse, quedant reduxit á la mitat del seu tamanyo, avuy crida com si fos un periódich de debó.

Preneu péu de lo que digué *La Vanguardia*, exclama *El Barcelonés*:

«Sí: l' actual ajuntament necessita un altre arcalde.»

No es veritat: qui necessita un altre arcalde serà en tot cas *El Barcelonés*. Un arcalde que nomiri prim, que subvencioní periódichs, que incloga periodistas en la nómina de las brigadas municipals.

LOS NENS DEL DÍA.

— Ay ay! Ell, que va' ab un' altra!
¡Y no hi va poch agafat!
¡Volst'hi jugar qu' està fentme
alguna infidelitat?

¡Pobre Barcelonés! ¡Qui t' ha vist y qui t'veu ara!

Son dos los interlocutors que parlan, davant de un rotllo de camaradas.

L'un era impressor, avants d'empendres un altre ofici més productiu; l'altre fa de sangrador, perque encare qu'exerceix ademés lo mateix ofici que l'altre, no sé per quins motius no li va tant bé.

Comensa l'ex-impresor:

—Tinch de dirli un parell de paraules.

—Ja sè de qué vol parlar-me: de que jo vaig di-
gent per tot arreu que un assumptio molt pudent
li val doscents duros cada mes ... ¿no es això?

—Sí, aixó mateix.

—Donchs ho dich y ho diré perque es veritat.

—Donchs jo 'l portaré als tribunals.

—Vosté se 'n guardará prou bè, perque es ve-
ritat.

—Ja t'a sort que es un pare de familia y no 'l
vull perdre.

—Ni sent pare de familia, ni deixant de serho,
farà res en contra mèva, perquè ja sab que hi
perderia. Y lo qu'es jo aniré cantant...

Petita pausa.

—Home—afegeix lo sangrador—si vol que calli,
sem una cosa: aquests doscents duros mensuals,
partíms'e's.

No crech haver de dir qui eran los que soste-
nian aquest diálech, ni 'l local en que s'entaulá.

Al buen entendedor, salud

Y als autors de certis gatuperis, un bon cop d'
escombra.

Los patillaryes califican de carbonaris als de-
fensors del actual arcalde Sr. Maciá y Bonaplata.
Entenémnos

Podrán los tals ser carbonaris; pero sols carbo-
naris de carbó de llenya.

Lo Sr. Gassó y Martí va presidir la corrida de
toros del diumenje. A falta de Ajuntament, con-
solis presidint corridas de toros

Un detall: lo Sr. Gassó y Martí, per haver apa-
recut en lo palco ab uns quants minuts de re-
trás, va rebre una gran xiulada.

Desenganyis lo Sr. Gassó: aixó de arribar sem-
pre tart es un gran defecte.

No puch saber á l'hora qu'escrich, si s'hau-
rán realisat las amenassas dels regidors

Deyan que aquests tenian pensat desairar al
Sr. Maciá y Bonaplata, deixant de accompanyarlo
a la professió de Corpus.

¿Eh, quina venjansa?

•••
Sr. Maciá, cas de que no l'accompanyin, pren-
gui un determini perque en las professóns suc-
cessivas no n'hi falti cap.

Per lograrho, la cosa es molt senzilla.

Fa construir una partida de *nanos* ab la cara
de's regidors que 'l desairin.

Y en totes les professóns, que 'ls *nanos* vajan
al davant, obrint la marxa.

Tenen uns pensaments tant colossals, que
aquest es l'únic paper que 'ls correspon: fer de
nanos.

De segur que seré 'l primer en donar la noticia.
Se tracta del famosíssim orador americà Héc-

MISTERIS SOCIALS.

No se sab d' hont procedeix
se diu... no se sab quin nom,
menja... no se sab de qué
y gasta... no se sab com.

tor F. Varela, que un dia 's casa, rebent la benediçió del bisbe Catalá y que l' endemà bateja á un net en la parroquia de Jesús de Gracia, passant la comitiva, segons diu un periódich, per entre una numerosa y apinyada multitut que may s'havia vist al món una cosa semblant.

Naturalment, com la familia del Sr. Varela, á forsa de casaments y de bateigs es molt regular que vaja augmentant d'una manera considerable, lo famosíssim orador, convensut de que prompte 'l palacio Baltá que avuy habita será massa estret, ha resolt, segons sembla, construirse casa propia.

•••
Lo pensament del nou edifici es molt original.

La planta serà rodona com la de una plassa de
toros, y la teulada estarà sustituhida per una gran
cuberta de pergami

Crech que aquests datos bastarán perque 's for-
min idea de una construcció que, després de tot,
tindrà la forma de un *bombo colossal*.

S'estudiará l'estrépit de aquest bombo de ma-
nera que 'ls cops de maneta se sentin fins á l'al-
tra banda del Atlàntich, com un tró llunyá.

En la part superior del edifici s'hi instalará
ademés un fonógrafo de grans dimensions al ob-
jecte de que reproduheixi en las grans ocasions
aquel discurs que pronuncia sempre 'l famosíssim
orador americà, quals facultats oratorias consti-
tuheixen una mina de diamants americans.

Las jardineras de la societat *La Catalana* por-
tan desde diumenje una banderola roja ab las
quatre barras de sanch.

¡Cóm palpita 'l cor dels catalanistas, cada cop
que una de aquellas jardineras passa per nostres
carrers!...

Sembla que l' arcalde de Vich ha prohibit las representacions de *Lo monjo negre* de 'n Soler. ¡Aixó després de la excomunió del *Judas*!..

Si fos de 'n Soler, desde ara
may més aniria à missa,
y á un arcalde que així 's frissa
li regalava una vara
en forma de llangonissa.

Notable sigué 'l concert que doná diumenje l' *Associació musical*, en lo saló de Congressos del Palau de Ciencias.

Lo públich feu repetir lo *presto* de Haydn que dirigi admirablement lo Sr. Rodríguez Alcántara, y lo *scherzo* de Beethoven, dirigit també de una manera acabada pèl Sr. García Robres.

La Sra. Cavaller, aprofitada deixeble del professor Sr. Arteaga, doná mostras de sas grans disposicions, fent gala de un mecanisme sorprendent y de una precocitat pasmosa.

La concurrencia sortí del local altament satisfeta, y encomiant, com es just, los grans progressos de l' associació musical.

Se deya que al bell mitj dels claustres de la Catedral de Barcelona s' hi construirà un panteón monumental.

¿Per qui? ¿Pels cataláns ilustres?

Sí, senyors: pels cataláns que 's fassin célebres pagant alguna cosa, com per exemple una fatxada.

Més tard s' ha desmentit la notícia.

No hi haurà panteón, ni monument funerari de cap mena.

Sembla que 'l cabildo té intenció de destinar aquell siti à Bolsín eclesiástich.

Als Estats Units es ja un fet l' èccés de las donas à la carrera de pilot.

¡Quina ganga pèls que viajan!

Podrán passar la travessia agradablement entretinguts jugant à pilota.

A Cádiz un fulano fumava un cigarro de la Tabacalera, quan tot de un plegat [pata] plúml va estallar un cartutxo carregat de perdigons.

Aixis es com s' ha de fer per corretjir als espanyols del vici de fumar.

Lo qui s' escapi del veneno, que mori de una perdigonada.

Diu un periódich:

«Un dels més entusiastas partidaris del Sr. Maciá dintre del Círcul fusionista, es lo Sr. Masvidal.»

Podría molt ben ser.

Sí, senyors, sí: podría molt ben ser que un flamant marqués hagués assignat maquiavélicamente lo paper de defensor del Sr. Maciá, al home de la trompa.

En aquest cas s' haurá dit:—A veure si tirantli aquest elefant à sobre, logro aixafarlo.

Al llach del Parch s' hi ha colurat un nou caymán que sigué enviat desde 'ls Estats Units al Sr. Falqués, y que l' arquitecto municipal ha regalat generosament al municipi de Barcelona.

Vels'hi aquí un caymán oportú, per quant es símbol de una corporació que ha donat aquests días molt que parlar.

L' ajuntament es com lo caymán: es ajuntament al aigua... y passa la vida badant la boca y plorant.

HISTORIA NATURAL. (*Dibuixos de Ll. Labarta.*)

FOCA.

(CONTINUACIÓ.)

TUNYINA.

—Jo xafardera? Jo?... ¡Espérat, que vaig à posar... 'l daixonsas com un tomátech!...

—¡Mala negada! ¡Si jo fos del arcalde! ¡Ja 'ls pentinaria de bona manera aquests pácarus!

(Continuará.)

LLIBRERIA
ESPAÑOLA
Rambla del Mitj, 20
BARCELONA

ENVNCIS

ANUARIO DEL COMERCIO

DE LA INDUSTRIA, DE LA MAGISTRATURA Y DE LA ADMINISTRACIÓN
ó directorio de las

400,000 señas de ESPAÑA

ULTRAMAR, ESTADOS HISPANO-AMERICANOS Y PORTUGAL

Un tomo en 4.º de más de 3,000 páginas, Ptas. 20.

Eugenio Antonio Flores

LA HISTÉRICA

NOVELA MÉDICO-SOCIAL

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

PEDRO SALES

El diamante negro

(NOVELA INÉDITA)

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

ANTONIO DE VALBUENA. VENANCIO GONZALEZ

RIPIOS ACADÉMICOS

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

LA CHAQUETILLA AZUL

Ó UN ROTO PARA UN DESCOSIDO

NOVELA DE PUNTAS POR VARIOS AUTORES

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

BIBLIOTECA SELECTA

Tomo 43

POESIAS

POB

DON JUAN AROLAS

Un tomo 16.º, Ptas. 0'50.

EL ZODIACO

TAURO

CUENTOS Y NOTAS ALEGRES

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

EXPLICACIÓ DEL BALL DE LAS SARDANAS

PER

LLUIS ROMAGUERAS Y PONS

Un tomo en 4.º, Ptas. 1.

2.ª edició

DRAPETS AL SOL

per C. GUMÀ

ilustrats d'^o en

MOLINÉ

Ptas. 0'50.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútua, & bè en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrà á volta de correu franca de port. Ne responem de extravios, no remetent ademès 3 rals pèl certificat. Als corresponents de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.—*Pas-ta-na-ga.*
2. ID. 2.—*Jo-a-quim.*
3. ANAGRAMA.—*Replà-Paler-Perla-Peral-Rapel-Pelar.*
4. SINONIMIA.—*Gracia.*
5. TRENCÀ-CLOSCAS.—*La creu de la masia.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Prudència.*
7. GEROGLÍFICH.—*Entre sastres, sastresas.*

XARADAS.

I.

A dos me fatxas d' avaro
perque pèl tèu casament
sent, com soch, un tèu parent
me vaig demostrá 'l més raro:
y tú no comprens, Amparo,
que jo no 't vull regalá
un *hu* com l' américa
perque fa massa animal
ni una *tres-hu* com l' Eudalt
per ferne draps per fregá.

Jo ja tinch encarregat
que 'm fassin una *total*
guarnida ab primor y sal
y d' última novedat.
Lo regalo 't serà dat;
mes tant si 't plau com si no,
ha de sè ab la condició
que sense embulls te diré:
y es, que tens de venir bè
á que te la probi jo.

AMADEO.

II.

A un xicot qu' es fill de *Tot*
varen donarli un ribot,
y ahir me digué la *Pona*
que á poch més s' hi fa molt mal,
y qu' encar que *hu* no val
n' està fent ell molt segona.

NOY CABO.

ANAGRAMA.

ANUNCI.

Hi ha un *tot* per vendre ó llogar que mideix 100 metres quadrats. Per més informes: carrer de 'n *Total-505*.

SOTERO FUROR Y C.

MUDANSA.

Voltas mil has dit que jo
no tinch *total* ni *total*
que so un ximple, un carcamal
y noya... tens *tot rahó*.
Mes que pensis es precis
(y no ho pot negar ningú)
que per estimarte á tú
es necessari sé aixís.

J. USÓN.

TRENCA-CLOSCAS.

D. J. MARÍA REVOLTA.

REUS.

Formar ab aquestas lletras lo titul de una comèdia castellana.

RICARDO (a) NANO.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8 9.	—Poble valencià.
5 6 7 9 8 4 3 6.	—Nom de dona.
5 9 7 3 2 8 4.	— " d' home.
1 9 8 2 7 9.	—Un ball.
5 6 1 7 6.	—Animal.
8 8 2 9.	—Fiera.
6 8 8.	—Vegetal.
7 2.	—Musical.
3.	—Consonant.
5 6.	—Animal.
5 9 8.	—Verdura.
8 4 7 6.	—Instrument.
6 1 7 4 8.	—Mes del any.
5 6 3 6 7 4.	—Un aucell.
1 2 7 8 1 3 6.	—Un vehícul.
5 9 7 7 4 1 4 6.	—Carrer de Barcelona.
4 6 7 5 2 8 9 3 6.	—Ciutat d' Espanya.

QUIMET MORA.

GEROGLÍFICH.

A	VAL
+	
K	
efor	
I	

ESPANTA-BOLITS

Participém á nostres apreciables lectors de la **HABANA**, que desde avuy endavant, la venta de aquest semanari, solzament se trobará establerta en la **Llibreria de la Vda. de Pozo, Obispo, 55.**

CAMBI DE DECORACIÓ.

Ell fa lo que 'l ditxo diu:
«Hasta el 40 de Mayo
no te quites nunca 'l sayo»
Avuy s' ha vestit d' istiu.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.